

STANISŁAW ROSIK
Uniwersytet Wrocławski
Instytut Historyczny
ORCID: [0000-0002-6051-0788](https://orcid.org/0000-0002-6051-0788)

**SPRAWOZDANIE Z VI KONGRESU
MEDIEWISTÓW POLSKICH
MEDIA AETAS – HISTORIA VIVA / ŚREDNIOWIECZE –
HISTORIA ŻYWA (WROCŁAW, 20–22 IX 2018 R.)**

W dniach 20–22 IX 2018 r. pod hasłem „Media aetas – historia viva / Średniowiecze – historia żywa” odbył się VI Kongres Mediewistów Polskich, który zgromadził we Wrocławiu blisko 300 uczestników, w zdecydowanej większości z Polski, ale także ponad 20 z zagranicy: Włoch, Niemiec, Węgier, Czech, Bułgarii, Ukrainy, Rosji czy Szwecji. Z racji tematyki Kongresu grono jego uczestników objęło też przedstawiciele mediów oraz rekonstruktorów historycznych. Liczną grupę biorących udział w kongresie stanowiła młodzież, nie tylko akademicka, lecz także szkolna, zaangażowana m.in. w warsztat edukacyjny.

Kongresy Mediewistów Polskich stanowią najliczniejsze i najważniejsze zgromadzenia badaczy średniowiecza w Polsce. Inicjatywę ich organizacji tradycyjnie wysuwa Stały Komitet Mediewistów Polskich (SKMP), współpracując w realizacji tego przedsięwzięcia z czołowymi i najprężniej działającymi ośrodkami akademickimi w kraju. Dotychczas te mediewistyczne zjazdy odbyły się w Toruniu (2002), w Lublinie (2005), w Łodzi (2008), w Poznaniu (2011), w Rzeszowie (2015) i właśnie we Wrocławiu. Podobnie jak wcześniej wymienione, także ten ostatni zgromadził przedstawiciele wielu dyscyplin: historii, archeologii, historii sztuki, filologii, filozofii i teologii. Istotne znaczenie miała też obecność współpracujących z mediewistami przedstawiciele nauk przyrodniczych i ścisłych. Ponad 200 uczestników

wyłosiło referaty bądź zabierało głos w panelach dyskusyjnych zarówno podczas sesji plenarnych, jak i w trakcie obrad 28 sekcji oraz 4 warsztatów.

Głównymi gospodarzami VI Kongresu Mediewistów Polskich były jednostki Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego z Instytutem Historycznym na czele, ale też z ważnym udziałem Instytutu Historii Sztuki. Obrady plenarne toczyły się w Gmachu Głównym Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Gmachu Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UW, natomiast sekcje i warsztaty odbywały się w budynkach wspomnianych Instytutów, a także w Ośrodku Badań nad Kulturą Późnego Antyku i Wczesnego Średniowiecza IAE PAN – co należy podkreślić – drugiej z wrocławskich instytucji współorganizujących Kongres. Ponadto należy odnotować wsparcie udzielone przedsięwzięciu ze strony Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu oraz wrocławskiej Biblioteki Uniwersyteckiej.

Patronatem VI Kongres Mediewistów Polskich otoczyli Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego, Rektor Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu oraz Dyrektor Instytutu Archeologii i Etnologii PAN, a ze strony władz samorządowych Marszałek Województwa Dolnośląskiego oraz Prezydent Miasta Wrocławia. Nad jakością merytoryczną obrad czuwał Komitet Naukowy złożony z kilkunastu wybitnych i zasłużonych uczonych, do którego prezydium weszli: Jerzy Strzelczyk, Leszek Słupecki i Rościsław Żerelik. Prace organizacyjne koordynował Komitet Organizacyjny w składzie: Mateusz Goliński, Romuald Kaczmarek, Sławomir Moździoch, Wojciech Mrozowicz, Aleksander Paroń i Stanisław Rosik (przewodniczący).

W przygotowanie i koordynację przebiegu Kongresu zaangażowanych było kilkudziesięciu badaczy z Wrocławia i innych ośrodków oraz kilkunastu wolontariuszy (doktorantów, studentów i absolwentów Uniwersytetu Wrocławskiego). Gros wysiłku logistycznego wykonała Fundacja dla Uniwersytetu Wrocławskiego, natomiast wsparcia – oprócz wspomnianych już wyżej instytucji – udzielili także Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego i Prezydent Miasta Wrocławia, a także sponsorzy: Fundacja KGHM Polska Miedź oraz Firma POSART. Ważny dla promowania Kongresu okazał się patronat medialny TVP „Historia”, a ponadto enuncjacje prasowe oraz obecność w Internecie dzięki własnej stronie przedsięwzięcia i jego propagowaniu w mediach społecznościowych. Wyobrażenie o bogactwie obrad dała przygotowana do materiałów kongresowych książka abstraktów.

Inauguracja VI Kongresu Mediewistów Polskich odbyła się w Oratorium Marianum w Gmachu Głównym Uniwersytetu Wrocławskiego, a zebranych witali kolejno: Prorektor UWr Jan Burdukiewicz, Dyrektor IAE PAN Jerzy Maik, Dziekan Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych UWr Przemysław Wiszewski oraz Dyrektor Instytutu Historycznego UWr Rościśław Żerelik. Całość uroczystości otwarcia prowadził Przewodniczący SKMP (niżej podpisany). Uświetniło ją wręczenie przyznawanych corocznie za zasługi dla mediewistyki w Polsce medali LUX ET LAUS, najpierw znakomitej nestorce badań nad średniowieczem, Profesor Marcie Młynarskiej-Kaletynowej, a następnie Profesorowi Guido Vaniniemu, archeologowi z Florencji, który od dziesięcioleci współpracuje z polskimi badaczami i instytucjami, zwłaszcza IAE PAN. Laudacje ku czci laureatów wygłosili Przemysław Urbańczyk oraz Andrzej Buko, który następnie przedstawił też drugi z dwóch wykładów plenarnych w sesji inauguracyjnej pt. *Wielki jubileusz 1050-lecia chrztu Polski: i co dalej? Refleksje archeologa*. Pierwszy, zatytułowany *Europae venerandus apex. Idea karolińska: plan działania, czy konstrukcja historiograficzna*, wygłosił Wojciech Fałkowski.

W następnych trzech sesjach plenarnych referaty prezentowali kolejno nie mniej uznani uczeni: Eduard Mühle – *Co słowiańskiego było w polskim średniowieczu?*, Tomasz Jasiński – *Niepowtarzalność prozy i poezji Galla Anonima w świetle analiz komputerowo-statystycznych*, Halina Manikowska – *Rytm odpustowy w późnośredniowiecznym mieście*, Zenon Piech – *Miejsce nauk pomocniczych historii w badaniach mediewistycznych*, Romuald Kaczmarek – *Habsburski – parlerowski – śląski. Ponadregionalne i regionalne konteksty rzeźbiarskiej dekoracji zachodniego portalu kościoła joannitów w Strzegomiu* oraz Dorota Żołądz-Strzelczyk – *Badania nad (u)życiem zabawek*.

Dobór tematyki wykładów plenarnych pozwolił więc uwydatnić bieżącą użyteczność refleksji historycznej w zakresie pamięci społeczno-kulturowej, w tym obchodów rocznicowych, czy też w ramach debaty nad ideami Europy czy Słowiańszczyzny, a także w odniesieniu do sięgających genezę wieków średnich praktyk religijnych. Ponadto uwypuklono zastosowanie nowych metod i technologii badawczych, a wreszcie nowatorstwo w zagospodarowywaniu kolejnych pól badań (np. dzieje zabawek), co współbrzmiało z tytułowym hasłem Kongresu i wyznaczonymi przez organizatorów trzema zasadniczymi obszarami debat: 1) średniowieczne fundamenty cywilizacji i kultury europejskiej w kontekście światowym; 2) obecność wieków średnich w dzisiejszej kulturze i życiu społecznym (medievalizm,

rocznice itd.); 3) rozwój metod i technologii badań oraz ich multi- i interdyscyplinarność. Oczywiście problematyka obrad nieraz zdecydowanie wykraczała poza te ramy, o czym decydował zakres zainteresowań badawczych specjalistów skupiających się w poszczególnych sekcjach.

Pierwszy z powyższych obszarów rozwijali przede wszystkim badacze wczesnego i pełnego średniowiecza, począwszy od bizantynistów, najpierw w ramach sekcji 9., zorganizowanej przez Jana Prostko-Prostyńskiego, poświęconej demografii imperium rzymskiego na wschodzie od IV do VII w., a następnie podczas obrad sekcji 14. pt. „W cieniu starego cesarstwa: bizantyńskie Bałkany od VII do końca XII wieku” (organizatorzy: Mirosław J. Leszka, Kirył Marinow, Aleksander Paroń). Problematyka Bizancjum zaznaczyła się również w obradach kierowanej przez Władysława Duczkę i Karola Kollingera sekcji 2. pt. „Ruś Waregów. Archeologia i historia”; referaty w tym wypadku uwydatniały rozległość kontaktów Rusów z sąsiadami (oprócz kręgu bizantyńskiego, m.in. z ludami stepowymi, bałtyjskimi czy mieszkańcami ziem polskich), a także wkład tego skandynawskiego żywiołu zogniskowanego na Rusi w kształtowanie Europy Wschodniej. Wczesnośredniowiecznym dziejom społecznym i kulturze Skandynawów, z tym że na Północy i w kręgu wyspiarskim, poświęcona była sekcja 26., zorganizowana przez Jakuba Morawca, uwzględniająca też problematykę anglosaską. Natomiast tematykę Rusi, ale ukierunkowaną na podkreślenie znaczenia jej sąsiedztwa z Polską i wspólnego dziedzictwa kulturowego obu krajów – zwłaszcza w zakresie piśmienności – od X do XVI w. poruszały wystąpienia w sekcji 15. (organizatorzy: Dariusz Dąbrowski i Adrian Jusupović).

Sporo uwagi podczas kongresowych obrad poświęcono uformowaniu się Polski jako składowej średniowiecznej cywilizacji europejskiej, począwszy od sekcji 1. pt. „Od «civitas Shinesgne» do Korony Królestwa Polskiego. Cywilizacyjne i ideowe podstawy kształtowania polskiej państwowości w dobie Piastów”, moderowanej przez Jerzego Strzelczyka i niżej podpisanego. Tematycznie nawiązywała do niej – podobnie też łącząc w jednej debacie głosy historyków i archeologów – zorganizowana przez drugiego z wymienionych oraz Marcina Stabrowskiego sekcja 27. pt. „Pomorze, Polska i ich sąsiedzi w kształtowaniu cywilizacji europejskiej (do przełomu XII/XIII w.) – temat rzeka”. Procesy państwowotwórcze w Polsce, z tym że ukazane w perspektywie badań numizmatycznych, przybliżyła też sekcja 17. moderowana przez Dariusza Adamczyka.

Fundamentalną z perspektywy rozwoju cywilizacyjnego problematykę urbanistyczną poruszyli w odniesieniu do dziejów Polski i Europy uczestnicy sekcji 11. pt. „Od grodu do miasta lokacyjnego na ziemiach polskich w kontekście europejskim” w formie dyskusji moderowanej przez Mateusza Golińskiego oraz Grzegorza Myśliwskiego. Z kolei istotną problematykę społeczną, tak odnośnie do elit, jak i szerszych warstw ludności na etapie plemiennych i wczesnopaństwowych początków Polski i Pomorza, poruszono na podstawie archeologicznych badań funeralnych w ramach sekcji 13. (organizatorzy: Andrzej Janowski i Tomasz Kurasieński).

Ku początkom Polski, aczkolwiek w nurcie historii zdarzeniowej, politycznej, skierowała również nurt obrad zorganizowana przez Przemysława Urbańczyka sekcja 12., zatytułowana „Rok 1018”, a zatem milenijna; wypełniła ją dyskusja panelowa, w międzynarodowej obsadzie, nad znaczeniem pokoju w Budziszynie (1018) czy kijowskiej wyprawy Bolesława Chrobrego, uzmysławiająca specyfikę oceny tych wydarzeń w historiografii i współczesnym dyskursie medialnym w Polsce i krajach sąsiednich.

Znaczny i bardzo interesujący wkład do obrad Kongresu wniosły studia nad kulturą umysłową wieków średnich i znaczeniem tego dziedzictwa aż do dziś. Wagę problematyki metafizycznej nurtującej umysły średniowiecznych intelektualistów zegzemplifikował zorganizowany przez wrocławskich filozofów moderowany przez Jacka Zielińskiego Sympozjon: „Anzelmiański argument za istnieniem Boga” (sekcja 4.), a dyskusja ta kapitalnie uwydatniła inspirującą rolę średniowiecznej myśli dla współczesnych nam nurtów filozofii. Inne węzłowe zagadnienie z obszaru późnośredniowiecznej i wczesnonowożytnej piśmiennosci oraz dziejów teologii, rzutujące też na dzisiejszą kulturę słowa, przybliżyła zorganizowana przez ks. Rajmunda Pietkiewicza sekcja 20. pt. „Biblia w średniowieczu: interpretacja, przekłady na język polski i ich znaczenie”.

Styk między piśmiennością i oralnością w średniowieczu stał się z kolei główną tematyką w obradach latynistów w ramach sekcji 24. pt. „*Latinitas medii aevi* – żywy język martwy, ponadnarodowy standard i wernakularne tendencje” (organizator: Gościwit Malinowski). Różnorodnym problemom dziejopisarstwa zachodnio- i środkowoeuropejskiego poświęcono obrady zorganizowanej przez Wojciecha Mrozowicza i Jerzego Kaliszuka sekcji 8. pt. „Historiografia w kręgu kultury pisma w średniowieczu”. Średniowiecznym odniesieniem do przeszłości zajęli się też referenci w sekcji 25., kierowanej przez Antoniego T. Grabowskiego i Andrzeja

Pleszczyńskiego, ukierunkowując namysł zgodnie z tytułem „Adaptacja historii” ku różnym wariantom recepcji w pomnikach historiografii czerpanych z wcześniejszych tradycji wątków dziejowych i mitycznych. Studia nad przekazami historycznymi i hagiograficznymi wypełniły też – obok przyczynków archeologicznych i poświęconych chrystianizacji ludów północno-wschodniej Europy – obrady sekcji 7.: „*Hortus medievalis*”, moderowanej przez Mieczysława Mejora, a skupiającej jako referentów grono młodych badaczy, głównie doktorantów.

Kolejny obszar badań nad kulturą i życiem społecznym średniowiecza szerzej reprezentowany podczas Kongresu stanowiło klasyczne w antropologicznej refleksji historycznej odniesienie do obcych. Najszerzej potraktowano problematykę oglądu islamu, a zwłaszcza samego Mahometa, w kulturze Wschodu i Zachodu, podjętą w obradach sekcji 5. pod przewodnictwem Teresy Wolińskiej i Zofii Brzozowskiej; wystąpienia bazowały głównie na źródłach średniowiecznych powstałych w kręgu chrześcijańskim (Bizancjum, Słowiańszczyzna, Italia czy Syria). Z kolei obrady sekcji 21. pt. „Wzajemne postrzeganie Niemców i Polaków w średniowieczu – rola stereotypów narodowych w historii i w kulturze”, moderowanej przez Andrzeja Pleszczyńskiego, a współorganizowanej też przez Grischę Vercamera, nie tylko charakteryzowały wskazane w tytule zjawisko średniowiecznego oglądu sąsiadów, ale też odnosiły się do jego długiego trwania aż do czasów współczesnych.

Podobnie ujęta została tematyka kierowanej przez Adama Krawca sekcji 23. pt. „Od sfer niebiańskich do miast i wsi”, w trakcie której odbyła się dyskusja panelowa nad „światem człowieka średniowiecznego”, a ściśle jego wyobrażeniami przestrzennymi, przy czym istotnym wymiarem tej debaty stała się ich recepcja w późniejszej kulturze aż po czasy współczesne. Ten zorientowany antropologicznie kierunek dociekań nabrał kluczowego znaczenia w ramach zorganizowanej przez Beatę Możejko i Martina Nodla sekcji 6. pt. „Średniowiecze w nas”, w której obradach położono m.in. akcent na problem łączności emocjonalnych i psychologicznych doświadczeń ludzkich w wiekach średnich i dziś. Z kolei kierowana przez Piotra Boronia sekcja 16. pt. „Dziedzictwo *Barbaricum* w średniowiecznej Europie i jego mitologizacja w historiografii XIX–XXI wieku” połączyła już wyraźnie dwa aspekty dociekań: wkład społeczności plemiennych tzw. *Barbaricum* w kształtowanie średniowiecznej cywilizacji europejskiej, a następnie problematykę mitologizacji tego dziedzictwa na kartach historiografii XIX–XXI w.

Tym samym tematyka wspomnianej sekcji wpisała się też w drugi, o czym już wyżej wspomniano, z zaplanowanych przez organizatorów Kongresu zasadniczych obszarów obrad, reprezentowany przez blisko trzydziestu referentów i panelistów, a poświęcony obecności średniowiecza we współczesnej kulturze i życiu społecznym. W praktyce prac kongresowych poszerzono jednak zakres czasowy tej refleksji skupionej przede wszystkim na rozmaitych nurtach i postaciach tzw. mediewalizmu także o wcześniejsze stulecia. I tak referaty moderowanej przez Witolda Wojtowicza sekcji 10. zobrazowały specyfikę i żywotność odniesień do średniowiecza w obszarze literatury od XVI po XXI w. (a uwzględniono tu również sferę gier komputerowych). Z kolei tytułowe w zorganizowanej przez Małgorzatę Dowłaszewicz i Agnieszkę Patałę sekcji 22. „Konstruowanie wizji epoki średniowiecznej w drugiej połowie XIX i pierwszej połowie XX w.” analizowane było przede wszystkim na niwie historii sztuki, malarstwa i architektury oraz teatru i filmu.

W debacie nad średniowieczem jako „historią żywą” nie mogło braknąć miejsca dla nośnej społecznie, celnie ujętej w tytule sekcji 28. problematyki: „Rekonstrukcja historyczna: nauka zabawą, zabawa nauką?”. Zaplanowaną przez organizatorów, Piotra Boronia i Pawła Babija, szeroką dyskusję poprzedziły solidne referaty wprowadzające wygłoszone przez bazujących na wykształceniu akademickim praktyków rekonstrukcji historycznej. Z sekcją tą korespondował tematycznie jeden z warsztatów kongresowych, historyczno-pedagogiczny, o czym szerzej poniżej, ale już tu warto to podkreślić dla zegzemplifikowania realizacji trzeciego z wspomnianych wcześniej zasadniczych postulatów ukierunkowania obrad Kongresu, mianowicie uwydatnienia multi- i interdyscyplinarności studiów mediewistycznych w kontekście nowych metod i technologii.

Postulat ten doczekał się realizacji w wielu referatach wygłoszonych podczas przedstawionych wyżej sekcji, ale warto podkreślić, że w wypadku dotąd niewspomnianych zyskał znaczenie wręcz pierwszoplanowe. W tym zakresie podkreślić należy wielokierunkową, w tym źródłoznawczą, solidnie ugruntowaną metodologicznie, obrazującą obecną dynamikę oraz inter-, multi- i transdyscyplinarność studiów nad sztuką i architekturą w średniowieczu problematykę sekcji 3. pt. „Mediewistyka historyczno-artystyczna wśród innych dyscyplin naukowych” kierowanej przez Marka Walczaka. Wagę spotkania różnorodnych dyscyplin (historii, historii sztuki, mikrobiologii itd.), z tym że na przykładzie badań nad konkretnym regionem, uzmysławiała także tematyka obrad sekcji 19. pt. „Badać średniowiecze

w Małopolsce; interdyscyplinarność – wielość metod – zaskakujące rezultaty”, moderowanej przez ks. Dariusza Tabora CR.

Natomiast wysoką wartość najnowszych osiągnięć technologicznych i systemów informacji dla rozwoju użytecznych nie tylko dla mediewistyki nurtów archeologii (m.in. środowiskowej) uwydatniły obrady sekcji 18. pt. „Średniowieczne struktury osadnicze w perspektywie nowych metod badawczych” zorganizowanej przez Andrzeja Janowskiego i Jerzego Sikorę. Znalazły one kontynuację w pracach prowadzonego przez obu wymienionych oraz Piotra Kittela i Piotra Wronieckiego warsztatu 3.: „Nowoczesne metody w archeologii średniowiecza na przykładzie grodziska w Rozprzy”, skierowanego, co warto podkreślić, nie tylko do adeptów dyscypliny wspomnianej w jego tytule.

Imponującą popularnością, co wymusiło potrzebę działań w dwóch turach, cieszył się prowadzony przez Wojciecha Mrozowicza warsztat 1. pt. „Kodykologia jako narzędzie w warsztacie historyka-mediewisty” z wykorzystaniem średniowiecznych zasobów wrocławskiej Biblioteki Uniwersyteckiej (w której nowym gmachu odbyło się to wydarzenie). Inny charakter, korespondujący z problematyką mediewalistyczną i rekonstruktorską, miał z kolei warsztat 2.: „Średniowieczne gry i zabawy”, adresowany na zasadzie eksperymentu pedagogicznego do zaproszonych uczniów szkoły podstawowej. Zamysł organizatorek, Doroty Żołędź-Strzelczyk i prowadzącej te zajęcia Anny Wojewody, pozwolił uwydatnić interesujący styk współczesnej pedagogiki z badaniami średniowiecznymi, wskazując nie tylko na atrakcyjność dawnych gier i zabaw, ale też ich obecne dydaktyczne i terapeutyczne walory.

Czwarty z warsztatów pt. „Historyk przed kamerą” stanowił rodzaj szkolenia w zakresie podstaw prezentowania wiedzy historycznej w mediach, a prowadził go Zdzisław Cozac, scenarzysta i reżyser filmów dokumentalnych, zdobywca tytułu „Popularyzator Nauki 2016” w konkursie MNiSW i PAP, zwłaszcza za cykl „Tajemnice początków Polski”. Wydarzeniem naukowo-kulturalnym była wieczorna projekcja wchodzącego w skład tego warsztatu filmu pt. *Droga do królestwa*, stanowiąca podstawę do dyskusji z udziałem utytułowanego reżysera. Dobrze wpisała się ona w istotny w trakcie Kongresu nurt debaty nad obecnością problematyki wieków średnich w szerokim obiegu społecznym i mediach, która – pozostać może nadzieję – przyczyni się do rozwoju inicjatyw na rzecz podniesienia poziomu kultury historycznej i popularyzacji wiedzy.

Odzew na hasło VI Kongresu Mediewistów Polskich i wytyczne programowe podane przez organizatorów ukierunkowały obrady poszczególnych sekcji przede wszystkim w stronę wczesnego i pełnego średniowiecza, dalej mediewalizmu, a wreszcie empirii badań o charakterze interdyscyplinarnym, co z kolei sprzyjało koncentracji – zwłaszcza w wypadku studiów na kulturą materialną – na przykładach z obszaru Polski. W tej sytuacji szczególnej wagi nabrała odbywająca się w uroczystej scenerii Oratorium Marianum ostatnia sesja plenarna, moderowana przez Wojciecha Iwańczaka. W jej trakcie na zasadzie dyskusji panelowej cieszący się powszechnym uznaniem mediewiści z różnych dyscyplin przedstawiali tytułowy „Stan i perspektywy mediewistyki w Polsce”.

Tym samym nie brakło podczas Kongresu kompleksowej refleksji nad studiami średniowiecznymi, obejmującej także odniesienia do ich ważkich kierunków nieporuszanych w trakcie obrad sekcyjnych. W następującej po głosach panelistów debacie rozpiętość tej rozległej panoramy węzłowych zagadnień mediewistyki została jednak znacząco zredukowana na rzecz bieżących problemów humanistyki w Polsce, sporów i niepokoju o plany ministerialnych reform, zwłaszcza pomysłów odnośnie do punktacji publikacji naukowych. W części zamykającej całość obrad kongresowych – m.in. dzięki obwieszczeniu przez Piotra Boronia w imieniu przedstawicieli Instytutu Historii Uniwersytetu Śląskiego na czele z Dyrektorem Jerzym Sperką, iż kolejny, VII Kongres Mediewistów Polskich odbędzie się w Katowicach – udało się przywrócić pogodniejszą atmosferę, która cechowała ogół intensywnych trzydniowych obrad, także za sprawą wspaniałej słonecznej aury końca lata w urokliwym Wrocławiu.

